

se učitelji iz Kranjskega, kolikor jih ni prestopilo v nasprotni tabor, ože združili med sabo, pravila pre naredili, tako da se §. 1. sedaj glasi: Namera društvu je: „duševno podpirati slovensko ljudsko šolstvo“; slavna c. k. deželna vlada je društvo privolila 11. oktobra 1874. To društvo deluje, kolikor mu čas in okoliščine dopuščajo, ter zboruje vsako leto ob enem z vdovskim učiteljskim društvom. — Pri probujanji slovenskega národa hočejo tudi ljudski učitelji po svoje pripomoči ter delati v soglasji z národom, čega sinovi so, to je vzor društvenega delovanja; v izvanrednih časih se pa marsikdo iz sebičnosti na verh sili in zaupanje v zlo rabi, za druge govori, a sam sebe misli, in to je napotilo slovenske učitelje, da zborujejo in vzajemno delujejo; sedaj se Slovani več na steno ne pritiskujejo, ni ga vzroka, da bi se slovenski ljudski učitelj sramoval svoje národnosti, dolžnost mu je, da pristopi národnim društvom, vzlasti učiteljskim; slovensko učiteljsko društvo ne napada nikoga, marveč skerbi za svoje, drugi naj pa za svoje skerbé; kar je drugim prav, ne more se nam v zlo šteti.

Národno šolo so osnovali ljudski učitelji v Idriji l. 1868, in z učiteljem g. Stegnar-jem se je preselila v Ljubljano. Slavna c. k. deželna vlada v Ljubljani je dné 18. oktobra 1872 nova pravila poterdila. Namen društva je točno izražen v §. 1., ki se glasi: „materijalno podpirati slovensko ljudsko šolo“. — Ljudskih šol je na Kranjskem čedalje več, rastó tedaj tudi šolske potrebe, ubogo ljudstvo ne more preskerbeti svojo deco s šolskimi stvarmi, a brez učnih pripomočkov tudi šola ne more napredovati. — Rodoljubi so pristopali; društvo ima „matico“, ki so jo složili ustanovniki, in ima letne prihodke od svojih udov in dobrotnikov, ki se sprot porabijo. Vsako leto se izda tiskani letni račun, sicer pa deluje „Národna šola“ v tej meri, kolikor se je učitelji in dobrotniki vdeležé. Reči pa moramo, da nas tukaj Nemci prekosé; ni jih veliko med nami, a so vendar toliko gibčni in delavni za svojo narodnost, katero nihče ne napada, za svoje šolstvo, katero pa ni nikako zanemarjeno, a mi Slovenci pa čakamo, da bi nam kdo drugi pomagal, rekoč: bo uže bolj! in smo v nekaterih stvaréh podobni človeku, ki je čakal, kedaj bode potok odtekel, da bode šel s suho nogo preko vode.

Krška meščanska šola, kateraj je podlaga ondotna štirirazredna ljudska šola, otvorila bode zdaj po 3letnem svojem obstanku vse tri razrede, ko se vidi, da se bode dovolj učencev nabralo tudi za 3. razred. Število šolarjev meščanskih je namreč rastlo od leta do leta. Prvo leto njenega obstanka je imela namreč šola samo 13 učencev (1. razr.), drugo leto 27 (1. razr.), tretje leto 39 (1. in 2. razr.), in v bodočem četrtem letu se jih utegne v vseh treh razredih kacih 50 šolarjev nabrati.

Poučevali bodo na njej trije strokovni učitelji, katerima bosta pomagala 2 učitelja iz ljudske šole. Šola ima velike prostore, lep vrt, polno učnih sredstev. Učenci dobivajo obilo podpore za hrano, stan in za šolske potrebščine. Naj večji podpornik šoli je utemeljitelj te učilnice g. Hočevar, potem pa razni meščani, kapucinski samostan in drugi.

Danes 15. t. m. je začetek šole na c. k. učiteljiščih in na vadnicah z njima združenih. Mestne šole, deški in dekliska in tudi nunska, začenjajo 16. t. m. Tudi druge šole, javne in zasebne, začenjajo te dni svojo šolsko leto.

Književno naznanilo. Knjiga »Prvi póduke«, za katero sem spomladi naročnikov nabiral, izšla bode v kratkem v zalogi Ign. Kleinmayra in Fed. Bambergarja v Ljubljani, kar si p. n. naročnikom knjige naznanjati dovoljujem.

V Krškem, 1. septembra 1881.

J. Lapajne.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na 3razredni meščanski šoli v Krškem z nemškim učnim jezikom se oddaječasno učiteljska služba za matematično naravoznansko stroko z letno plačo 800 gld. Prošnje do 25. septembra t. l.

Odgovorni urednik: **Matej Močnik.**

Tiskar in založnik: **J. R. Milic.**